

7/1972

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2008/137805
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Ahmet
Ersin

07 Nisan 2008

ÇOK İVEDİ

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: Baőbakanlığa muhatap 28.02.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 7/1972-3765/8318 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in Sayın Baőbakanımıza y¼nelttiĐi ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eőg¼d¼m¼mde cevaplanması tensip olunan 7/1972 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

ALİ BABACAN
Dışışleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

İZMİR MİLLETVEKİLİ AHMET ERSİN'İN SAYIN BAŞBAKANIMIZI MUHATAP
7/1972 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

Sayın Gül'ün 5 -7 Şubat günlerinde Katar'a yaptığı ziyarette Katar Emiri'nin heyetkilere verdiği pahalı hediyeler kamuoyunda tartışılmaktadır.

Sayın Gül'e, TC Cumhurbaşkanı sıfatını taşıdığı nedeniyle, Katar Emiri'nin hangi hediyeleri verdiği, hediyelerin özellikleri ve değeri ile bu hediyelerin beyan edilip edilmeyeceği merak edilmektedir.

10 Kasım'da Türkiye'yi ziyaret eden Suudi Kralı'nın, Sayın Gül ve eşi ile Sayın Erdoğan ve eşine verdiği pahalı hediyeler ve bu hediyelerin akıbeti ile ilgili Sayın Başbakan'a yönelik 25.12.2007 tarihli soru önergem, İçtüzüğü'nün 99 / 2 maddesine aykırı olarak, bugüne kadar cevaplandırılmamıştır. Bilindiği gibi, İçtüzüğü'nün 99 / 2 maddesine göre yazılı soru önergelerinin Başbakan veya ilgili Bakan tarafından gönderildiği tarihten itibaren 15 gün içinde cevaplandırılması gerekir.

- 1) Sayın Gül'e, 5 – 7 Şubat günlerinde Katar'a yaptığı ziyarette Katar Emiri hangi hediyeleri verdi? Hediyelerin özellikleri ve değeri nedir? Hediyeler beyan edilecek mi?
- 2) Sayın Gül'e, Cumhurbaşkanlığı makamına seçildiği günden bu yana yaptığı dış gezilerde hangi hediyeler verildi? Bu hediyelerin değeri ve akıbeti nedir?
- 3) Suudi Arabistan Kralı'nın Sayın Gül ve eşi ile Sayın Erdoğan ve eşine verdiği hediyelerle ilgili 25.12.2007 tarihli soru önergem, İçtüzüğü'nün 99 / 2 maddesine rağmen, bugüne kadar neden cevaplandırılmadı?

CEVAP

Bilindiği üzere, Anayasanın 98. maddesinde TBMM'nin denetleme yetkisini kullanma yolları arasında "soru" müessesesine de yer verilmekte ve sorunun, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya Bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğu belirtilmektedir.

TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddesinde de "soru"nun "kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişisel ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile" Başbakan veya bir Bakandan açık ve belli konular hakkında bilgi istemekten ibaret olduğu hükme bağlanmaktadır.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere, soru, Bakanlar Kurulunun ve Bakanların siyasi sorumluluğunun, başka bir ifade ile Parlamento karşısında sorumluluğunun gereği olup, diğer denetim yolları ile birlikte bu sorumluluğun gerçekleşmesinin vasıtalarından biridir.

Buna karşılık bütün parlamenter hükümet sistemlerinde olduğu gibi, bu sistemi benimseyen 1982 Anayasasına göre de Cumhurbaşkanı'nın siyasi sorumluluğu bulunmadığından; soru, Meclis araştırması ve genel görüşme gibi denetim araçları

Cumhurbaşkanı hakkında uygulanamaz. Parlamento karşısında siyasi sorumluluğu bulunmayan Cumhurbaşkanının şahsı veya eylem ve işlemleri hakkında TBMM üyeleri tarafından soru sorulması mümkün değildir.

Bununla birlikte, Devlet Başkanlarının yabancı Devlet Başkanlarıyla temasları sırasında gerçekleştirdikleri hediye teatisine ilişkin olarak ülkemiz ve dünyadaki yerleşik usuller hakkında bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Malumları olduğu üzere, Devlet Başkanlarının yabancı ülkeleri ziyaretleri sırasında muhataplarıyla hediye teatisinde bulunmaları bütün dünyada kabul gören bir protokol kuralıdır. Sözkonusu hediye teatisi genellikle iki ülkenin resmi protokol görevlileri arasında yapılmaktadır.

Yabancı ülke ziyaretlerinde verilen hediyelerin türü, maddi değeri, ziyarete katılan resmi heyet üyelerinden hangilerine hediye verileceği gibi hususlar ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Ülkemizde bu hususlarda karar verilirken mütekabiliyet, daha önceki ziyaretlerde anılan ülkeyle teatisi yapılan hediyelerin türü, ilgili ülkeyle ilişkilerimizin düzeyi, ilgili ülkenin tarihi geçmişi, ilgili Devlet Başkanının kişisel beğenileri gibi hususlar dikkate alınmakta; genellikle milli kültür ve tarihimizi yansıtan, sembolik anlamı bulunan hediyeler tercih edilmektedir.

Öte yandan, Cumhurbaşkanlarına verilen hediyelerin kaydedilmesiyle ilgili olarak yapılacak işlemleri belirleyen herhangi bir hukuki düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ülkemizi ziyaret eden yabancı devlet adamlarından alınan hediyeler, mütekabiliyet, protokol ve nezaket kuralları çerçevesinde kabul edilmekte, gereğince kaydı tutulmakta ve yukarıda kayıtlı hususlar dikkate alınarak bunlara mukabele edilmektedir.

Bu itibarla, resmi ziyaretler esnasında yapılan mutad hediye teatisleri bağlamında da yerleşik usul ve kuralların dışında gerçekleşen bir husus olmamıştır.